

De Abib - Aviv (Gerst)

Bijbelse "schrikkeljaren"

Het Bijbelse jaar begint met de eerste Nieuwe Maan nadat de gerst in Israël het stadium van rijpheid bereikt dat Abib wordt genoemd. De periode tussen één jaar en het jaar daarop volgend bestaat uit 12 of 13 lunaire maanden. Daarom is het belangrijk om de staat van de gerstenoogst aan het eind van de 12de maand te bekijken. Als de gerst op dat moment Abib is, dan is de volgende Nieuwe Maan een Chodesh Ha-Aviv (de Nieuwe Maan van de Abib). Als de gerst nog steeds onrijp is, moeten we nog een maand wachten en opnieuw de gerst bekijken aan het eind van de 13de maand.

Afgesproken is dat een 12 maanden durend jaar een Normaal Jaar wordt genoemd terwijl een 13 maanden durend jaar bekend staat onder de naam Schrikkeljaar. Dit dien niet verward te worden met de Schrikkeljaren van de Gregoriaanse (Christelijke) kalender, waarbij een extra dag wordt toegevoegd (29 februari). In het Bijbelse Schrikkeljaar wordt daarentegen een gehele lunaire maand toegevoegd (de Dertiende Maand wordt ook wel "Adar Bet" genoemd). Over het algemeen kan pas een paar dagen voor het einde van de 12de maand bepaald worden of een jaar een Schrikkeljaar is.

Waar in de bijbel is er sprake van de Abib?

In het verhaal van Exodus staat het volgende: "Heden trekken jullie uit, in de maand van de Abib". (Ex. 13,4)

Om te gedenken dat we Egypte verlaten hebben in de maand Abib, is ons opgedragen op dit tijdstip het Pesach offer te brengen en het Feest van Ongezuurde Broden (Chag HaMatzot) te vieren. In Deut. 16 vers 1 wordt ons geboden:

"Onderhoud de maand Abib en vier het Pesach (offer) ter ere van YHWH, je God; want in de maand Abib heeft YHWH, je God, je in de nacht uit Egypte geleid".

In Exodus 23 vers 15 staat:

"Het Feest van Ongezuurde Broden moet je onderhouden; zeven dagen moet je ongezuurde broden eten, zoals Ik je geboden heb, op de bepaalde tijd van de maand Abib, want daarin ben je uit Egypte getrokken".

Hetzelfde wordt geboden in Exodus 34 vers 18:

"Het Feest van Ongezuurde Broden moet je onderhouden: zeven dagen moet je ongezuurde broden eten, gelijk Ik je geboden heb, op de bepaalde tijd van de maand Abib, want in de maand Abib ben je uit Egypte getrokken".

Wat is Abib?

Abib geeft het rijpingsstadium aan van de ontwikkeling van de gerstenoogst. Dit blijkt uit o.a. Exodus 9: verzen 31-32:

"Het vlas en de gerst waren neergeslagen, want de gerst was Abib (stond in de aar) en het vlas was Giv'ol (in bloei), maar de tarwe en de spelt waren niet neergeslagen, want die waren donker (Afilot) (rijpen later)".

Deze passage heeft te maken met de gerstplanten die door de hagel verwoest waren terwijl de tarwe en de spelt niet beschadigd waren. Om de reden hiervoor te kunnen doorgronden moeten we bekijken hoe graan zich ontwikkelt. Wanneer granen nog niet ontwikkeld zijn, zijn ze buigzaam en hebben ze een donkergroene kleur. Zodra ze rijp beginnen te worden nemen ze een lichte geelachtige teint aan en worden ze breekbaar. De reden dat de gerst werd vernietigd en de tarwe niet is dat de gerst een bepaalde ontwikkeling had bereikt die Abib wordt genoemd en als gevolg daarvan zo breekbaar werd dat de plant door de hagel beschadigd kon worden. De tarwe en de spelt daarentegen verkeerden nog in een vroeg stadium van rijpheid en waren daardoor nog zo buigzaam dat ze niet vatbaar waren voor de vernietigende kracht van de hagel. De beschrijving van de tarwe en de spelt als "donker" (Afilot) geeft aan dat ze zich nog in het begin van het rijpingsproces bevonden waarin ze donkergroen zijn en ze nog geen lichtgele teint begonnen te krijgen die kenmerkend is voor graan dat al behoorlijk gerijpt is. De gerst had reeds het stadium van Abib bereikt en was niet langer "donker", maar had het punt bereikt waarop gouden aren zich beginnen te ontwikkelen.

Geroosterde Abib

We weten aan de hand van verschillende passages in de Tenach dat gerst die zich in het stadium van Abib bevindt nog niet volledig gerijpt is, maar wel voldoende om de zaden die in vuur geroosterd worden te eten. Geroosterde gerst werd in oud Israël regelmatig gegeten en wordt in diverse passages in de Hebreeuwse bijbel vermeld als "in vuur geroosterde (Kalui) Abib" (Lev. 2,14) of in de verkorte vorm "geroosterd (Kalui / Kali)" (Lev. 23,14; Joz. 5,11; 1Sam. 25,18; 2Sam. 17,28; Ruth 2,14).

Wanneer de gerst nog in de eerste ontwikkeling zit, brengt de gerst nog geen zaden voort die groot en stevig genoeg zijn om er voedsel van te maken. De "kop" is net uit het omhulsel gekomen en de zaden zijn nog niet stevig genoeg om er voedsel van te maken. In een later stadium zijn de zaden gegroeid en zijn ze gevuld met een vloeistof. De zaden drogen onmiddellijk op als ze nu geroosterd zouden worden zodat een lege schil achterblijft. Na een tijdje wordt de vloeistof vervangen door droog materiaal en zodra genoeg droog materiaal aanwezig is, daarna is het mogelijk om "in vuur geroosterde gerst" te verkrijgen.

Abib en de oogst

De maand van de Abib is de maand die begint zodra de gerst het stadium van Abib heeft bereikt. 2 tot 3 weken na het begin van de maand heeft de gerst zich verder ontwikkeld voorbij het stadium van Abib en is gereed om als "beweegoffer" (Hanafat HaOmer) gebracht te worden. Het "beweegoffer" is een offer dat gebracht wordt van het eerste van de oogst die wordt binnengehaald en wordt gebracht op de morgen na de Sabbat gedurende het Feest van Ongezuurde Broden. Dit wordt beschreven in Leviticus 23 verzen 10-11:

"Als jullie in het land komen dat ik jullie geef en de oogst daarvan binnenhaalt, dan moeten jullie een Omer van het eerste van jullie oogst naar de priester brengen. Deze zal de Omer voor YHWH bewegen zodat jullie aanvaard worden; op de morgen na de Sabbat moet de priester het bewegen".

Het is dus duidelijk dat de gerst, die aan het begin van de maand Abib was, 15 tot 21 dagen later oogst gereed was geworden (op de zondag gedurende het Feest). Daarom kan de maand van de Abib niet eerder beginnen dan nadat de gerst een bepaald stadium heeft bereikt en er 2 tot 3 weken later geoogst kan worden.

Dat de gerstoogst 2 tot 3 weken na het begin van de maand geschikt moet zijn om geoogst te worden blijkt uit Deut. 16,9:

"begin zeven weken te tellen vanaf het moment dat de sikkel in het staande koren slaat".

Van Leviticus 23 vers 15 weten we dat de zeven weken tussen Pesach (Chag HaMatzot) en Pinksteren (Shavuot) geteld worden vanaf de dag waarop het beweegoffer is gebracht (dit is de zondag, de morgen na de Sabbat, die tijdens Pesach / Feest der Ongezuurde Broden valt):

"Dan zul je tellen vanaf de morgen na de Sabbat, van de dag waarop je de garve van het beweegoffer gebracht hebt: zeven volledige Sabbatten zullen het zijn".

Dus de "sikkel begint als het koren staat" op de zondag tijdens Pesach / Feest der Ongezuurde Broden, d.w.z. 2 tot 3 weken na het begin van de maand van de Abib. Als de gerst nog niet voldoende ontwikkeld is om 2 tot 3 weken later klaar te zijn voor de sikkel, dan kan de maand van de Abib niet beginnen en moeten we wachten tot de volgende maand.

Opgemerkt dient te worden dat niet alle gerst in het Land van Israël tegelijk rijp is. Het beweegoffer is een nationaal offer dat gebracht werd van de eerste velden die oogst gereed waren. De eerstelingen offers daarentegen, die door individuele landbouwers werden gebracht, kunnen qua rijpheid variëren van "in vuur geroosterde Abib" tot in volle rijpheid gekomen graan dat "geplet" of "fijngemalen" werd gebracht.

Dit is wat Leviticus 2 vers 14 bedoelt:

"Als je een meeloffer van eerstelingen aan YHWH brengt, dan zul je je meeloffer van eerstelingen brengen als op het vuur geroosterde Abib of als geplet Carmel". (Carmel is graan dat meer dan Abib reeds uitgehard is zodat het kan worden "geplet" of "fijngemalen").

Alle bovenstaande passages zijn direct uit het Hebreeuws vertaald. Het lijkt erop dat vele bijbelvertalers de diverse Hebreeuwse landbouwtermen slecht begrepen hebben.

Samenvatting

Gerst dat zich in het stadium van Abib bevindt heeft 3 kenmerken:

1 Het is voldoende breekbaar om door hagel vernietigd te worden en begint een lichte kleur te krijgen (het is dus niet "donker")

2 De zaden hebben voldoende droge materie gevormd, zodat het geroosterd kan worden gegeten.

3 Het is voldoende ontwikkeld, waardoor het 2 tot 3 weken later oogst gereed is.

Copyright © 2000-2016
van The Karaite Korner

Vertaald door Martin E. Stoeten